

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18369

Θέμα 289^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 635-654**A. ΚΕΙΜΕΝΟ****ΑΙΜΩΝ**

Πάτερ, σός εἰμι· καὶ σύ μοι γνώμας ἔχων 635

χρηστάς ἀπορθοῖς, αἷς ἔγωγ' ἐφέψομαι.

Ἐμοὶ γὰρ οὐδεὶς ἀξιῶσεται γάμος

μείζων φέρεσθαι σοῦ καλῶς ἡγουμένου.

ΚΡ. *Οὕτω γάρ, ᾧ παῖ, χρή διὰ στέρνων ἔχειν,* 640

γνώμης πατρώας πάντ' ὀπισθεν ἐστάναι.

Τούτου γὰρ οὔνεκ' ἄνδρες εὐχονται γονὰς

κατηκόους φύσαντες ἐν δόμοις ἔχειν,

ὡς καὶ τὸν ἐχθρὸν ἀνταμύνωνται κακοῖς

καὶ τὸν φίλον τιμῶσιν ἐξ ἴσου πατρί.

Ὅστις δ' ἀνωφέλητα φιτῦει τέκνα, 645

τί τόνδ' ἂν εἴποις ἄλλο πλὴν αὐτῷ πόνους

φῦσαι, πολὺν δὲ τοῖσιν ἐχθροῖσιν γέλων;

Μὴ νῦν ποτ', ᾧ παῖ, τὰς φρένας γ' ὑφ' ἡδονῆς

γυναικὸς οὔνεκ' ἐκβάλης, εἰδῶς ὅτι

ψυχρὸν παραγκάλισμα τοῦτο γίγνεται, 650

γυνὴ κακὴ ξύνευνος ἐν δόμοις. Τί γὰρ

γένοιτ' ἂν ἔλκος μείζον ἢ φίλος κακός;

Ἀλλὰ πτύσας ὡσεὶ τε δυσμενῆ μέθες

τὴν παῖδ' ἐν Αἴδου τήνδε νυμφεύειν τινί.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Πάτερ, σός εἰμι· ... τιμῶσιν ἐξ ἴσου πατρί.****(Μονάδες 30)**

ΑΙΜΩΝ

Πατέρα, είμαι δικός σου· κι εσύ με καθοδηγείς σωστά έχοντας σκέψεις σωστές, τις οποίες εγώ βέβαια θα ακολουθήσω. Γιατί από εμένα κανένας γάμος δε θα θεωρηθεί τόσο σπουδαίος (γιατί εγώ κανέναν γάμο δε θα θεωρήσω τόσο σπουδαίο) ώστε να τον βάλω πάνω από τη δική σου συνετή καθοδήγηση.

ΚΡΕΩΝ

Έτσι βέβαια παιδί μου, γιατί αυτήν τη γνώμη πρέπει να έχεις, να ακολουθείς σε όλα την πατρική συμβουλή. Γι' αυτό εξάλλου οι άνδρες εύχονται να αποκτήσουν υπάκουα παιδιά και να τα έχουν στα σπίτια τους, για να εκδικούνται τους εχθρούς και να τιμούν το φίλο όπως ακριβώς (εκδικείται και τιμά) ο πατέρας.

2. Να περιγράψετε τη σκευή (ενδυμασία) των υποκριτών κατά τη θεατρική παράσταση.

(Μονάδες 10)

Κατά την παράσταση η εμφάνιση των ηθοποιών ήταν μεγαλοπρεπής. Ο τελετουργικός χαρακτήρας του αρχαίου θεάτρου αλλά και η ίδια η φύση των ρόλων (ήρωες, θεοί, ημίθεοι, βασιλιάδες) επέβαλαν και την ανάλογη σκευή (ενδυμασία). Έτσι οι βασιλιάδες και οι βασίλισσες φορούσαν χιτώνες ποδήρεις στολισμένους με ζωηρά χρώματα, όταν ήταν ευτυχημένοι, και φαιά, όταν έπεφταν σε δυστυχία. Οι θεοί διακρίνονταν από τα σύμβολά τους και οι μάντεις, όπως ο Τειρεσίας, έφεραν μάλλινο ένδυμα (άγρηνόν) πάνω από τον χιτώνα.

Φορούσαν ακόμη οι ηθοποιοί υψηλά υποδήματα που αργότερα ονομάστηκαν κόθορνοι, ενώ διάφορα παραγεμίσματα, κάτω από τα ενδύματα, τους έκαναν μεγαλόσωμους. Το πρόσωπο των ηθοποιών κάλυπτε προσωπίδα, η παρουσία της οποίας συνέχιζε τη διονυσιακή παράδοση, αλλά και παράλληλα διαμόρφωνε τον κατάλληλο για το έργο ανθρώπινο τύπο.

3. Να γράψετε ένα ομόρριζο ουσιαστικό (Β' στήλη) και επίθετο (Γ' στήλη), απλό ή σύνθετο, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμιά από τις λέξεις της Α' στήλης.

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ	Γ' ΣΤΗΛΗ
Λέξεις	Ουσιαστικά	Επίθετα
έκβαλης		
έσταναι		
τιμῶσιν		
φῦσαι		
εἰδώς		

(Μονάδες 10)

έκβαλης → συμβολή, υποβλητικός
έσταναι → επανάσταση, ανυπόστατος
τιμῶσιν → εκτίμηση, πολύτιμος
φῦσαι → φύση, έμφυτος
είδώς → είδηση, ευσυνείδητος

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλόλογος